

KAMUOYU'NA ACİL ÖNLEM ÇAĞRI VE HUKUKSAL MÜTEALAA' MIZDIR

Halk sağlığını tehdit eden ve uluslararası bir kriz halini almış olan Coronavirüs (Covid-19) olarak bilinen solunum yolu bulaşıcı hastalığı, Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) 09/03/2020 tarihli raporlarına göre 100'den fazla ülkede 109.000 teyit edilmiş küresel vakayla kayıtlara geçmiştir. DSÖ tarafından, Koronavirüs için 02/03/2020 tarihinde küresel risk seviyesi “yüksek” seviyesinden, “çok yüksek” seviyesine çıkarılmış, ayrıca “Uluslararası Kamu Sağlığı Acil Durumu” ilan edilmiştir. Söz konusu bu bulaşıcı virüsün ülkemizdeki varlığı, Sağlık Bakanlığı tarafından art arda yapılan açıklamalarla resmen tanınmıştır. Dolayısıyla hem ulusal hem de Uluslararası kamu sağlığı açısından yetkili mercilerin uyarılarına uyulması gerekmektedir.

Ülkemizde de Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın başkanlığında 12.03.2020 tarihinde gerçekleştirilen toplantıda, dünya da hızla yayılan Koronavirüs (Covid-19) salgını nedeniyle bazı tedbirler alınmasına karar verilmiştir. Bu kapsam da Millî Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarında 06-10 Nisan 2020 tarihleri arasında uygulanacak ikinci ara tatil 16-20 Mart tarihleri arasında uygulanmasına; 23-27 Mart 2020 tarihleri arasında ise uzaktan eğitim yöntemiyle eğitim ve öğretime devam edileceğine dair genelge yayımlanmıştır. Bu süreç içerisinde yayınlanan genelge kapsamında Millî Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumları tatil edilmiş; bu eğitim kurumlarında görev yapan yönetici ve öğretmenlere genel idari izin verilmiştir.

Ülkemizde sağlıksız çalışma ortam ve koşulları yüzünden her yıl yüzlerce çalışan sağlığını ve hayatını kaybetmektedir. Biz “Sürücü Eğitimcileri” de mevcut hayati risklerimize ilave, Koronavirüs salgını karşısında tehdit altında olduğumuzu düşünüyor ve alınması zorunlu olan önlemleri başta MEB ve tüm yetkili Bakanlıklar olmak üzere kamuoyu ile paylaşıyoruz.

Karşı karşıya bulunduğumuz virüs tehdidi ile MEB tarafından yapılan açıklamalarda, MEB' e bağlı resmi/özel tüm eğitim kurumlarına 16-30 Mart tarihleri arasında idari izin verilirken M.T.S.K'lar da çalışan eğitimciler işverenler tarafından zor durumda bırakılmıştır! İşveren kanadı, **Millî Eğitim Bakanı Ziya SELÇUK**' un yaptığı “**eğitimde zorunlu ara**” açıklamasına rağmen, direksiyon eğitimcilerini çalıştırmakta ısrar etmekte, yalnızca teorik eğitimciler için izinlerin geçerli olduğunu söylemektedirler. Ancak göz ardı edilmemesi gereken husus şudur ki; Sayın Millî Eğitim Bakanı tarafından yayınlanan genelge kapsamında ayrım yapılmaksızın MEB'e bağlı resmi/özel tüm eğitim kurumlarının tatil edildiği duyurulmuştur. Bu genelgenin temel mantığı da dünyayı etkisi altına alan Koronavirüsünün yayılmasına engel olmak ve tüm kamuoyunun sağlığını korumaktır. İşverenler tarafından ayrım yapılarak direksiyon dersi veren hocaların işe çağrılması, çalışmaya zorlanması gerek toplum sağlığı gerekse de bağlı bulunduğu bakanlığın bildirisine aykırılık teşkil etmektedir. Söz konusu iş kolunda işveren konumunda olan kişi ve kurumların bu hususları göz ardı etmemelerini, daha dikkatli davranmaları ve bakanlıkça yapılan duyurulara uymaları gerektiğini bildiririz.

Bilinmektedir ki, sürücü kurslarında eğitim veren “**direksiyon eğitmenleri**” eğitim verdikleri araçlarda adayla birebir temasta, “**teorik eğitmenler**” de sınıfta topluca bir arada bulunmaktadır. Özellikle ***direksiyon eğitmenlerinin 1 metre karelik bir alanda soğuk hava koşullarında araç camları kapalı, klima ile hava sirkülasyonu sağlanırken virüsle muhatap olmayacağı düşünülemez!*** Hijyen, ısınma ve havalandırma bu virüsten korunmanın başlıca şartlarındandır. Direksiyon eğitmenleri kapalı ve havasız bir alanda adayla nefes alışverişi yapmaktadır. Herkes tarafından bilinmektedir ki dünyayı etkisi altına alan Koronavirüsün yayılması; kişilerin yakın temasa geçmesi, virüsün solunum yollarına bulaşması, kalabalık yerlerin havasız kalması gibi nedenlerden yayılmaktadır. Dolayısıyla işverenler tarafından çalıştırılan eğitmenlerin çalışmaya zorlanması, direksiyon derslerine devam ettirilmesi kişilerin sağlıklarını ağır tehlikeye sokmaktadır. Bu hususunda sayın işverenler tarafından dikkate alınmasını hususunu hatırlatmak isteriz.

İşçi sağlığı ve iş güvenliğinin bir parçası olarak işyerlerinin hijyenini sağlamak işverenin, bunu denetlemek ise devletin görevidir. İşverenler, İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliğinin 6. Maddesi uyarınca “*işçilerin sağlığını ve güvenliğini korumak için mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dahil gerekli her türlü önlemi almak, organizasyonu yapmak, araç ve gereçleri sağlamak zorundadır.*” Denilmektedir. Dolayısıyla işverenler işçinin sağlığı kapsamında alınması gereken tüm tedbirleri almaya, işyerlerinde koruyucu sağlık hizmetlerini uygulamaya ve tüm çalışanlara koruyucu malzeme temini noktasında sorumluluklarını yerine getirmelidir. Hijyenden mahrum bırakılan alanlar ve araçlar gerek bireyleri gerekse de tüm toplumu virüse karşı tehlikeye atmaktadır. Tüm bu hakların ve sorumlulukların denetleyicisi kamu kurumlarına bağlı düzenleyici ve denetleyici teşekküllerdir. Çalışanlar, işverenlerin “iyi niyetine ve keyfiyetine” terk edilememeli, alındığı söylenen tedbirler kurumların, kişilerin inisiyatifine bırakılmamalı, yetkili iş sağlığı ve iş güvenliği kurullarının gözetiminde kurumsal önlemler sağlanmalı, tedbirler eksiksiz yerine getirilmelidir. Diğer taraftan unutulmamalıdır ki işverenlerin iş sağlığı ve güvenliğini sağlama yükümlülüklerini yerine getirmemeleri halinde çalışanların, çalışmaktan kaçınma haklarının olduğu göz önünde bulundurulması her iki taraf içinde daha sağlıklı karar alınmasını sağlayacaktır. Ülkemiz şu an ki mevcut durumu da göz önünde bulundurulduğunda hem işverenler hem de işçi statüsünde çalışan eğitmenler üzerine düşen tüm görevleri layıkıyla yerine getirmelidir. Her iki tarafta birbirlerine karşı anlayışlı davranmalı ve yetkili makamlarca kamuoyuna duyurulan tedbirlere dikkate alınmalı, şahsi menfaatlerini bir kenara bırakmalıdır.

Ayrıca yukarıda da belirttiğimiz gibi işverenler ile işçi statüsünde çalışan eğitmenlerin arasındaki ilişkinin zedelenmemesi ve yukarıda açıkça bahsetmiş olduğumuz; Milli Eğitim Bakanlığının tüm eğitim kurumlarını tatil etmesine rağmen M.T.S.K’lar da çalışan eğitmenlerin işverenlerce halen çalışmak zorunda bırakılması durumuna ilişkinin MEB, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Sağlık Bakanlıklarını açıklık getirmelerini ve bu husus hakkında gerekli açıklamaları İVEDİLİKLE yapmalarını talep ediyoruz.

Eğitmenlerin yasal haklarını kullanmalarına engel olan işverenler kamu sağlığını tehdit edecek yaklaşımlardan uzak durmalı, kanunlar nezdinde tanınan hakları işçileri “**işsizlik**” ile tehdit ederek uygulamayan, alınması gereken önlemlerden kaçınanlar hakkında yetkili makamlarca gerekli tedbirlerin İvedilikle alınmasını ve bu tedbirlere uymayan işverenler hakkında yasal işlem yapılmasını talep ederiz. Çalışanların işsiz geçirecekleri sürede geçimleri garanti altına alınmalı, ücretli izin ya da hastalık izni gibi hakları açık şekilde tanınmalıdır. Hak arayışına giren eğitmenleri “işten çıkarma ya da ücretsiz izine ayırma” gibi söylemlerle istihdam dışı bırakmaya çalışan işverenler şunu bilmelidirler ki; işverenin çalışanın rızası

hilafına çalışanı ücretsiz izne çıkarması Yargıtay İçtihatları kapsamında **iş sözleşmesinin eylemli feshi olarak nitelendirilmektedir.** Çalışana ücretsiz izin verilebilmesi için işveren tarafından ücretsiz izin teklifinde bulunulması ve 6 iş günü içerisinde çalışandan bu hususta yazılı olarak onay alınması gerekmektedir. **Çalışanların ücretsiz izin için onayı bulunmadığı takdirde çalışanlara ücretli izin verilmesi veya evden çalışma yaptırılması seçenekleri değerlendirilmesi gerekmektedir.** Ancak mevcut işverenler sırf daha çok maddi menfaat elde etmek için hem toplum sağlığını tehlikeye sokan hem de çalışanların sağlığını tehlikeye sokan virüsü görmezden gelerek çalışan eğitimleri göreve çağırıştır.

Yine Millî Eğitim Bakanlığının yayınlamış olduğu bildiri de özel ya da resmi hiçbir kurumu ayrı tutmamış tüm eğitim kurumları tatil edilmiş ve **bu eğitim kurumlarında görev yapan yönetici ve öğretmenlere genel idari izin verilmiştir.** Dolayısıyla bakanlığın resmi bildirisi gereği de M.T.S.K'lar da çalışan eğitimler de idari izinli sayılmaktadırlar. İdari izinli iken işverenler tarafından işe çağrılmaları İş Kanunu'na aykırı çalıştırma kapsamına girmektedir. Bundan zıya de bakanlığın yayınlamış olduğu bildiri de açıkça ifade ettiği üzere 01.09.2019 tarihli ve 30875 sayılı Resmi Gazete de yayımlanan Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmetin Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2020 ve 2021 yıllarını kapsayan Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun 28.08.2019 tarihli ve 2019/1 sayılı kararının “Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmet Koluna İlişkin Mali ve Sosyal Haklar” bölümünün “*Ders görevinin yapılmış sayılacağı haller*” başlıklı 2. maddesinde ; “*Milli Eğitim Bakanlığına bağlı örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ders yılı içerisindeki iş günlerinde genel idari izinli olmaları sebebiyle eğitim ve öğretim faaliyetlerini fiilen yerine getiremeyen yönetici ve öğretmenler ile öğrencilerin çeşitli nedenlerle sınıf veya okul bütünlüğünde izinli sayılmaları sebebiyle eğitim ve öğretim faaliyetlerini fiilen yerine getiremeyen yönetici ve öğretmenler, bu sürelerde üzerlerinde bulunan aylık karşılığı ders, varsa ek ders, ders niteliğinde yönetim, hazırlık ve planlama görevlerini yapmış sayılırlar.*” Denilmektedir. Bu sebeptir ki idari izinli sayılan eğitimlerin bu idari izinde çalışmaya zorlanması usul ve yasaya aykırıdır. **Yukarıda da bahsettiğimiz üzere toplu iş sözleşmesi gereği de bu gibi durumlar da eğitim ve öğretim faaliyetlerini fiilen yerine getiremeyen öğretmenler, bu sürelerde üzerlerinde bulunan aylık karşılığı ders, varsa ek ders, ders niteliğinde yönetim, hazırlık ve planlama görevlerini yapmış sayılmaktadırlar. Görevlerini yapmış sayılmanın neticesi olarak da yapılmış sayılan görevlerinin karşılığı olan mali haklarını almaya da hak kazanmış olacaklardır.** İşveren konumundaki kişi ve kurumların aksini iddia ediyor olması tamamen maddi menfaat elde etmek ve mali çıkarlarına ilişkin kötü niyetli bir davranış olacaktır. **Sonuç itibari ile işverenler tarafından eğitimlerin ücretsiz izne çıkarılmaya çalışılması ücretsiz izne çıkmadıkları takdirde işten çıkarılmakla tehdit edilmeleri açıkça yasaya ve toplu iş sözleşmesine aykırıdır.**

Bu süreçte, başta MEB, Sağlık Bakanlığı ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı olmak üzere sorumluluğu olan tüm kurum ve bakanlıkların ivedilikle sorumluluklarını yerine getirmeye, görevlerinin başına geçmeye, eğitimlerin korunması için alınması zorunlu olan önlemleri derhal almaya, başta direksiyon eğitimleri olmak üzere tüm M.T.S.K camiasının hak ve yaşamlarının korunması için gerekli adımları atmaya çağırıyoruz.
18/03/2020

İSSED HUKUK

Av. Cihan ZORLU – Av. Ethem AKYÜZ